

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **T. T. N.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 2. 2014, čj. CPR-16606-1/ČJ-2013-930310-V243, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 4. 2014, čj. 32 A 1/2014 - 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř í z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství služby policie Královéhradeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytových agend Hradec Králové, rozhodnutím ze dne 12. 11. 2013, čj. KRPH-40271-78/ČJ-2013-050026-SV, uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovila na 2 roky.

[2] Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie rozhodnutím ze dne 11. 2. 2014, čj. CPR-16606-1/ČJ-2013-930310-V243, zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

II.

[3] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové zamítl rozsudkem ze dne 7. 4. 2014, čj. 32 A 1/2014 - 34.

[4] Krajský soud neshledal v postupu správních orgánů žalobcem namítaná procesní pochybení. Bylo prokázáno, že žalobci bylo již dříve uloženo správní vyhoštění na jeden rok. Žalobce toto rozhodnutí nerespektoval a od 1. 7. 2011 do 23. 4. 2013 pobýval na území České republiky bez víza. Z odůvodnění rozhodnutí je zcela zřejmé, kterou ze dvou skutkových podstat uvedených v § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců žalobce naplnil, a sice že na území pobýval bez víza, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Soud neshledal ani porušení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, tedy nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Správní orgán prvního stupně provedl místní šetření v místě bydliště žalobce a zjistil, že jeho rodiče ani sourozenci s ním nesdílí společnou domácnost a nežijí ani ve stejném městě. Rodiče žalobce navštěvují a přispívají mu finančně. Jelikož žalobce odmítl sdělit totožnost své přítelkyně, nemohla se žalovaná touto vazbou blíže zabývat. Žalobce pracuje u otce a bratra v obchodě, avšak bez příslušného povolení k zaměstnání. Neovládá ani český jazyk, ačkoliv v České republice žije od roku 2007.

[5] K námitkám týkajícím se závazného stanoviska soud uvedl, že se jedná o jeden ze zákonných podkladů pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a jeho obsahem je správní orgán vázán. V daném závazném stanovisku jsou popsány skutkové okolnosti případu a učiněný závěr ministerstva vnitra ve vztahu k § 179 zákona o pobytu cizinců. Závazné stanovisko není nezákonné. Soud nezjistil ani jiné zákonné překážky, které by bránily vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud konečně neshledal ani namítané porušení § 2 odst. 3 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 2 správního řádu, k čemuž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které podrobně reagovalo na stejné odvolací námitky.

[6] Žalobce si i s ohledem na předchozí uložené správní vyhoštění musel být vědom, že v České republice pobývá nelegálně včetně následků z toho plynoucích a nemohl mít žádné legitimní očekávání v podobě dalšího pobytu, aniž by učinil jakékoli kroky k nápravě. Uložená délka zákazu vstupu a pobytu na území členských států po dobu 2 let, tedy ve středním pásmu zákonné hranice, odpovídá § 119 zákona o pobytu cizinců i charakteru jednání, kterého se žalobce dopustil opakovaně. Soud neshledal, že by byl v případě žalobce uložený zákaz pobytu v rozporu s principem proporcionality. Veřejným zájmem je zájem na dodržování zákonů, které žalobce porušil.

[7] Krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, v podrobnostech odkázal na obsah odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí, s nímž se plně ztotožnil. Žalobní tvrzení totiž nepřinesla žádné nové skutečnosti a argumenty, pouze zopakovala námitky, které byly uplatněny v rámci odvolacího řízení, k nimž se žalovaná vyjádřila, a soud neshledal v jejím postupu pochybení.

III.

[8] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel předeslal, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen § 3 správního řádu, jelikož správní orgán nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti. S ohledem na to, že dané řízení je vedeno z úřední povinnosti, v němž má být účastníku řízení uložena

povinnost, došlo i k porušení § 50 odst. 3 správního řádu. Tím byly také porušeny další zásady správního řízení, především ty obsažené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Z napadených rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení.

[10] Stěžovatel je přesvědčen, že postup správních orgánů nebyl správný a vydaná rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Jelikož krajský soud správní rozhodnutí potvrdil, zatížil i on své rozhodnutí vadou. Správní orgány nezohlednily požadavky obsažené v § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím dojde k zásadnímu zásahu do života stěžovatele, spočívajícím v nuceném vycestování, které se téměř jistě změní v opuštění trvalé. Správní orgány totiž dle stávající praxe vyhoštěným cizincům neumožňují návrat do země. Rozhodnutí o správním vyhoštění je zcela nepřiměřené k důvodům vedoucím k jeho vydání a nepřipustně zasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel v České republice žije více než 7 let, což je doba, která je zásadní z hlediska možného zásahu do jeho soukromého života. Stěžovatel se v průběhu doby plně integroval do společnosti a navázal zde základní životní vazby. Do České republiky postupně přesídlili jeho rodiče a bratři. Stěžovatel se bez rodiny na území domovského státu neobejde a nebude moci se o sebe sám postarat. Stěžovatel je v České republice díky rodině hmotně zabezpečen, naopak ve Vietnamu se ocitne fakticky v roli bezdomovce. Ve Vietnamu nejsou navrátilci dobře přijímáni, a stěžovatel by měl jen malou naději na reintegraci. Správní orgány ani soud však možné zásahy do soukromého a rodinného života stěžovatele nezkoumaly, čímž zatížily svá rozhodnutí nepřezkoumatelností. Správní orgány se zaměřily jen na zpochybnování postavení stěžovatele, aniž by v souladu se svými povinnostmi zjišťovaly okolnosti, které jsou stěžovateli ku prospěchu.

[11] K otázce přiměřenosti napadeného rozhodnutí stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, čj. 1 As 39/2007 - 72. Stěžovatel odkázal i na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Do výkonu práv chráněných tímto článkem nemůže správní orgán zasahovat kromě případů, kdy je to nezbytné v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví, morálky nebo práv a svobod druhých. Pobyt bez platného oprávnění sice není správný, avšak stěžovatel svým jednáním neporušil výše uvedené zájmy státu. Je na místě upřednostnit zájem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele oproti jeho krátkodobému pobytu bez víza. Stěžovatel by neměl být nucen k opuštění republiky, v níž má veškeré rodinné zázemí.

[12] Krajský soud podle stěžovatele zdůvodnil své rozhodnutí zcela nedostatečně. Vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nevypořádal žalobní námitky a nezabýval se náležitě skutečným stavem věci. Pominul prokázané skutečnosti a hodnotil je bez zvážení okolností celého případu a na základě nedostatečně zjištěného stavu věci. Soud pochybil především ve vztahu k přezkumu zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel považuje za nepřezkoumatelné jak závěry ohledně uloženého vyhoštění jako takového, tak i ve vztahu k jeho délce. Správní orgán má volit řešení odpovídající okolnostem případu. Stanovená délka vyhoštění neodpovídá okolnostem případu, zejména pak rodinnému zázemí stěžovatele.

IV.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatel, který je státním občanem Vietnamu, přicestoval do České republiky v r. 2007, kdy mu byl udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Stěžovateli bylo dne 1. 3. 2011 uloženo správní vyhoštění a zákaz vstupu na území členských států Evropské unie v délce jednoho roku z důvodu, že při pobytu v nemocnici předložil cizí pojistnou kartu a při pobytové kontrole se prokázal dokladem jiné osoby. Uvedené rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 11. 2011. Dne 23. 4. 2013 bylo při policejní kontrole v prodejně se smíšeným zbožím v Hradci Králové zjištěno, že stěžovatel z území České republiky nevycestoval. Téhož dne s ním bylo zahájeno nové řízení o správním vyhoštění.

[16] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů je rozsudek, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou žalobní argumentaci účastníka řízení a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené. Soud, který se vypořádává s argumentací, na níž je postaven základ žaloby, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 – 44). Nejvyšší správní soud neshledal v rozsudku krajského soudu žádné vady, na jejichž základě by jej mohl označit za nepřezkoumatelný.

[17] Z napadeného rozsudku jednoznačně vyplývá, jakými úvahami se krajský soud řídil a z jakého skutkového stavu vycházel. S námitkami týkajícími se porušení procesních předpisů ve správním řízení se vypořádal stručně, přičemž odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Ani takový postup však nemá za následek nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí. Konstantní judikatura zdejšího soudu totiž připouští, aby v případě, kdy je rozhodnutí žalovaného řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou, shodují-li se uplatněné důvody, a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, aby si krajský soud správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005 - 130). Právě takto postupoval v nynějším případě i krajský soud.

[18] Nejvyšší správní soud přihlédl rovněž k tomu, že stěžovatel zůstal ve svých námitkách především v obecné rovině, aniž by konkretizoval, kterou konkrétní žalobní námitkou se krajský soud nezabýval a které prokázané skutečnosti pomínul. Konkrétněji uplatnil námitku nepřezkoumatelnosti pouze ve vztahu k posouzení zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života a ohledně délky uloženého vyhoštění. Ani v tomto směru neshledal Nejvyšší správní soud pochybení. Krajský soud se námitkou stanovené délky vyhoštění zabýval řádně; dobu 2 let shledal jako adekvátní k charakteru jednání, jehož se stěžovatel dopustil a za souladnou s principem proporcionality. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožňuje. Ani posouzení zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele krajským soudem není nepřezkoumatelné ani nezákonné, jak bude uvedeno dále.

[19] K samotné otázce správního vyhoštění stěžovatele Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve správním řízení bylo prokázáno a stěžovatel to ani nijak nerozporoval, že pobýval na území

České republiky bez jakéhokoliv právního titulu téměř jeden a půl roku. Naplnění skutkové podstaty předvídané v § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců znamená pro správní orgán povinnost nařídit cizinci, aby opustil území České republiky a zakázat mu vstup na území České republiky po zákonem vymezenou dobu, a to pokud ve věci nebudou shledány překážky správního vyhoštění. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Žalovaná takové překážky v posuzovaném případě neshledala a neshledal je ani Nejvyšší správní soud při přezkumu kasační stížnosti.

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil zjištěný skutkový stav a právní závěry správních orgánů a krajského soudu ve vztahu k posouzení zásahu vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že každé rozhodnutí o správním vyhoštění nepochybně zasahuje do života jednotlivce a jeho blízkých. Rozhodnutí o správním vyhoštění musí sledovat zásadu proporcionality, která spočívá v požadavku, aby intenzita zásahu do práv cizince byla přiměřená významu veřejného zájmu, k jehož ochraně má zásah, reprezentovaný rozhodnutím o správním vyhoštění, sloužit.

[21] Stěžovatel poukázal na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zakládající právo na respektování rodinného a soukromého života. Evropský soud pro lidská práva se ve své judikatuře opakovaně vyjádřil k okolnostem, které odůvodňují vyhoštění cizince z území smluvního státu, i přestože jím bude způsoben zásah do jeho rodinného života. Tato judikatura zohledňuje zejména povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu; délku pobytu cizince v hostitelském státě; dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku a chování cizince v průběhu této doby; rodinnou situaci stěžovatele; skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně; počet dětí a jejich věk; rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen; rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát; imigrační historii cizince; a věk a zdravotní stav cizince (srov. zejména *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, stížnost č. 50435/99; *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99; *Nunez proti Norsku*, rozsudek ze dne 28. 6. 2011, stížnost č. 55597/09). Uvedená kritéria je třeba posuzovat ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

[22] Uvedená kritéria byla ve stěžovatelově případě vzata v úvahu a řádně vyhodnocena. Ze skutečností, které byly v posuzovaném případě zjištěny, plyne, že stěžovatel je svobodný a netvrdil, že by měl děti. V České republice žijí jeho rodiče a pět (vlastních i nevlastních) sourozenců. Nesdílí s nimi však trvale společnou domácnost, pouze se navštěvují. Stěžovatel netvrdil, že by měl kromě své rodiny na území České republiky nějaké jiné vazby. Sice uvedl, že zde má přítelkyni, odmítl k ní ovšem cokoli bližšího sdělit. Stěžovatel přicestoval do České republiky z ekonomických důvodů v roce 2007, tedy ještě před příjezdem svých rodičů. Pracoval (a to aniž by k tomu byl legálně oprávněn) v obchodě svého bratra. Nevlastní zde žádný majetek a finančně jej zabezpečuje jeho rodina. Jak sám uvedl, česky rozumí velmi málo. Nelze tak mít za to, že by stěžovatel navázal v České republice v dostatečné míře nějaké společenské a kulturní vazby a že by se náležitě integroval do české společnosti. Ačkoliv zde stěžovatel pobýval bez platného víza od konce roku 2011, a to poté, co byl již jednou správně vyhoštěn, nevykonal v následujícím období nic konkrétního, aby svůj pobytový status zlegalizoval. Za takové situace musel být přinejmenším srozuměn s tím, že jeho pobyt v České republice i jeho soukromý život může být v důsledku jeho protiprávního jednání ukončen.

[23] K uvedenému lze dále dodat, že v průběhu správního ani soudního řízení nebylo zjištěno, že by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo nepřiměřené z jiných důvodů. Stěžovatel je zdrav a je ve věku, kdy se může o sebe postarat i bez bezprostřední blízkosti svých rodičů. Je tedy schopen se vrátit (byť sám) do vlasti a začít tam vlastní život. Rodiče mohou stěžovatele nadále finančně podporovat, i pokud bude pobývat ve Vietnamu. Nadto lze dodat, že ani nucené vycestování stěžovatele nemusí nutně znamenat odloučení stěžovatele od jeho rodičů. Uznají-li to rodiče stěžovatele za vhodné, mohou se rozhodnout pro společný pobyt ve vlasti či v jiné zemi, kde budou mít povolený pobyt. Nejvyšší správní soud je však samozřejmě nikterak nenabádá k vystěhování z České republiky. Za situace, kdy správní vyhoštění stěžovatele není nezákonné, je pouze na stěžovateli a jeho rodině, jakým způsobem budou řešit své rodinné záležitosti.

[24] S ohledem na uvedené lze konstatovat, že stěžovatel v průběhu řízení neprokázal, že by v jeho případě nebylo vycestování možné a že tím dojde k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života. V dané věci tedy převážil zájem na tom, aby se stěžovatel po určitou dobu nezdržoval na území České republiky.

[25] Důvodnými nejsou ani námitky ohledně porušení § 2 odst. 3 a 4, § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Správní orgány postupovaly v souladu se zásadou vyhledávací obsaženou v § 50 odst. 3 správního řádu tak, aby zjistily všechny skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch stěžovatele. Přitom přihlížely ke konkrétním okolnostem posuzovaného případu. Stěžovateli umožnily se vyjádřit ke všem skutečnostem, které považuje za důležité a které podle jeho názoru bránily jeho návratu do vlasti. Správní orgán prvního stupně, na němž primárně závisí zjišťování skutkového stavu, vyslechl rovněž rodiče stěžovatele, aby zjistil okolnosti jejich soužití na území České republiky a k tomu rovněž provedl místní šetření v bydlišti stěžovatele. Provedené důkazy rozhodně jednostranně nesměřovaly ke zjišťování skutečností svědčících možnosti vycestování stěžovatele. Není pochybením správního orgánu ani porušením zásad správního řízení, pokud zjištěné skutečnosti nevyzněly ve stěžovatelův prospěch. Stěžovatel dále tvrdil, že správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení. Ani v kasační stížnosti však neuvedl, jaké specifické okolnosti nebyly zohledněny. Pokud stěžovatel chtěl rozporovat zjištění správních orgánů, měl pro svá tvrzení navrhnout či předložit důkazy, které by naopak svědčily závěru o nepřiměřenosti správního vyhoštění. Z tohoto důvodu nemohou být opodstatněné ani námitky stran porušení ostatních uvedených ustanovení správního řádu.

[26] Stěžovatel požádal dne 15. 5. 2014 o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Usnesením ze dne 9. 6. 2014 Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal. Podáním ze dne 20. 6. 2014, stěžovatel opětovně požádal o přiznání odkladného účinku. O tomto novém návrhu již Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť o samotné kasační stížnosti rozhodl bezodkladně po jejím obdržení.

[27] Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným. Protože v řízení neshledal ani jiné nedostatky, ke kterým je podle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti, kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. července 2014

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu